

Finnmark Dagblad – 55 år med feil om kobbergruver i Repparfjorden

I Finnmarkdebatten 29.07.2025 tar FDs redaktør Arne Reginiussen et kraftig oppgjør med aksjonistene i Repparfjorden og krever dem sperra inne bak lås og slå.

(<https://www.finnmarkdebatten.no/viktig-at-det-gripes-kraftfullt-inn-overfor-de-som-begar-ulovligheter-i-repparfjord/o/5-149-12438>)

Dette er et foreløpig høydepunkt i en kampanje som avisa har drevet helt siden Nussir-forekomsten blei funnet. Like lenge har avisa systematisk spredd feilinformasjon om saka.

Men det begynte egentlig ikke da. For kobberutvinninga i Repparfjorden har ei forhistorie, og det har også FD si dekking av saka.

03.09.1970 skriver avisa over to sider: *"Mot en "kobber-gylden" framtid i Repparfjord"*.

I artikkelen er det ikke måte på hvor fantastisk denne framtida skal være:

"Nedover denne vegen skal Kvalsunds framtidige rikdom og lykke kjøres, selve den rødbrune kobbermalm ... Her skal bli arbeidsplasser og muligheter for ungdom, her skal bli skattepenger og videre utbygging. Ja, det er vel knapt våget å tenke på alt den gylne velstand vil bære i sitt skjød."

Slike høystemte lovprisinger fortsatte da produksjonen blei satt i gang og ikke minst blei åpna av daværende kronprins Harald, og avisa forsikra at det ikke skulle bli noen forurensing eller problemer.

Andre fikk derimot merke baksida av medaljen. Fiskerne på Repparfjorden fikk garna fulle av gruveslam og fisken var uspiselig. Reinen som hadde beita nær gruvene døde av lungebetennelse på grunn av grvestøvet. Den gylne framtida hadde flere sider. Så, etter 6-7 års drift var det slutt. Igjen sto et månelandskap på Ulveryggen og bygninger tømte for alt som kunne selges. Gruvearbeiderne som hadde bygd hus i Kvalsund måtte reise videre og leite annet arbeid.

I Finnmark Dagblad blei det mindre interesse for Repparfjorden, man hadde fått andre gylne fremtider å skrive om. Nå var det kraftutbygginga i Alta som skulle sikre Finnmark lys, varme og velstand. I mange år engasjerte avisa seg helhjerta for utbyggingsplanene og ikke minst mot aksjonene mot utbygginga. Allerede 07.11.1978 advarte avisa på lederplass mot framtidige aksjoner, og da aksjonene kom blei avisa bare mer og mer ensidig på maktas side.

Så gikk det litt under radaren både for FD og de fleste at det samtidig med at Altakampen pågikk blei gjort store kobberfunn i Repparfjorden. Avisas har ei kort melding fra 1987 om kobberfunna, og fra 1990 starter kampanjen for utvinning: *"Nytt kobbereventyr i Kvalsund? Europas største felt kan være drivverdig."* Påstanden om Europas største kobberforekomst er siden gjentatt et utall ganger, uten at det noen gang er lagt fram tall som skulle bevise dette. Det er naturlig, da den er så feil at til og med Nussir-direktøren seinere måtte innrømme at den ikke holdt mål. Men påstanden gjorde sin virkning og den rette stemninga var skapt. Ingen kunne vel gå mot å ta ut en kobberforekomst som var så stor at den var størst i Europa!

Siden har det fortsatt. Om vi søker i FDs arkiv på "Nussir" får vi 1434 treff. En del av disse er leserinnlegg, men det meste kommer fra FDs redaksjon. En betydelig andel inneholder faktafeil – alltid i favør av gruveplanen og aksjonærenes interesser. FD sitt standpunkt kommer fram i alt av reportasjer – og på lederplass:

07.01.2013: *"Rasler med lenkene. Lederen i Natur og Ungdom varsler lenkeaksjoner hvir Nussir (får) utslippstillatelse i Repparfjorden. Det betyr at det bare er ett svar som er riktig, uansett hva utredninger måtte vise."* Det er over 12 år siden, men først nå har NU fått behov for lenkene, da motstanden tross FD sin iherdige innsats, har klart å forsinke oppstarten til nå.

FDs argument i Nussir-saka som i Alta-saka er at anleggsarbeidet er lovlig, mens aksjonene derfor er ulovlige. Ikke med et ord nevner redaktøren at anleggsarbeidet på Markoppneset i 2021 blei stansa fordi Nussir faktisk ikke hadde en lovlig byggetillatelse. Det samme var tilfelle ved oppstarten på Øyen i juni i år. Sjølsagt nevner han heller ikke at disse aksjonene faktisk var nødvendige for at innvendingene mot ulovlig oppstart skulle bli tatt på alvor.

FD tar det som sjølsagt at alt det juridiske nå er på plass. Det er det ikke. For det første er det ikke gjennomført noen ekspropriasjon av reindriften i gruveområdet, noe som må gjøres når utbygger ikke får avtale med reindriften. For det andre har Nussir ikke noen godkjent

avfallshåndteringsplan, noe som skulle ha vært på plass for mange år siden. Her har myndighetene vært svært tvetydige om denne må være på plass før sprenginga starter, men spørsmålet er i alle fall juridisk uavklart. Det er også spørsmålet om hvilken status den såkalte undersøkingsstollen har, er den en del av gruva, en del av steinbruddet eller kanskje noe helt annet. Fra mange hold er det også reist spørsmål om det juridiske grunnlaget for utslippstillatelsen, og ei rettssak om ei tilsvarende sak i Førdefjorden pågår nå.

Alt dette burde få FD til å gå litt stillere i dørene med sine bombastiske påstander om hvem som representerer lov og rett. Men avisa har visst nok med å ta enkle og konsekvente standpunkt: For makta, mot naturen, fjordfisket og reindriften. Konsekvent gjennom mer enn 50 år.